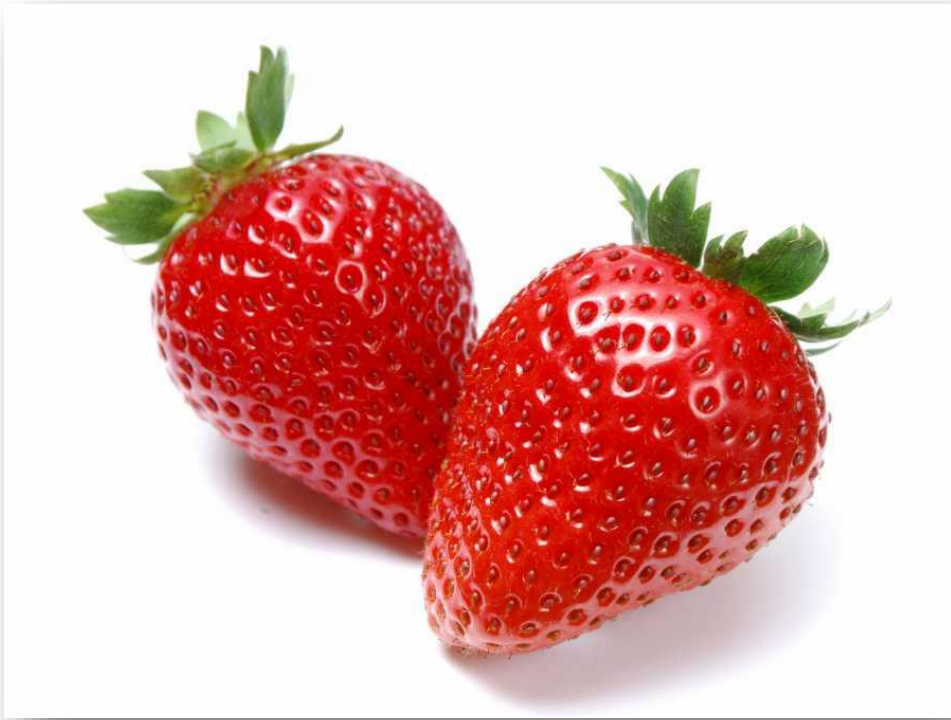

ÇİLEK RAPORU

**ULUDAĞ İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİĞİ
AR&GE ŞUBESİ**

TEMMUZ, 2017

İçindekiler

1. DÜNYA ÜRETİMİ VE TİCARETİ	3
1.1 DÜNYA ÜRETİMİ	3
1.2 DÜNYA İTHALATI	4
1.3 DÜNYA İHRACATI	5
2. ÜLKEMİZ ÜRETİMİ VE TİCARETİ	7
2.1 ÜLKEMİZ ÜRETİMİ	8
2.2 ÜLKEMİZ İTHALATI	8
KAYNAKLAR.....	10

1. DÜNYA ÜRETİMİ VE TİCARETİ

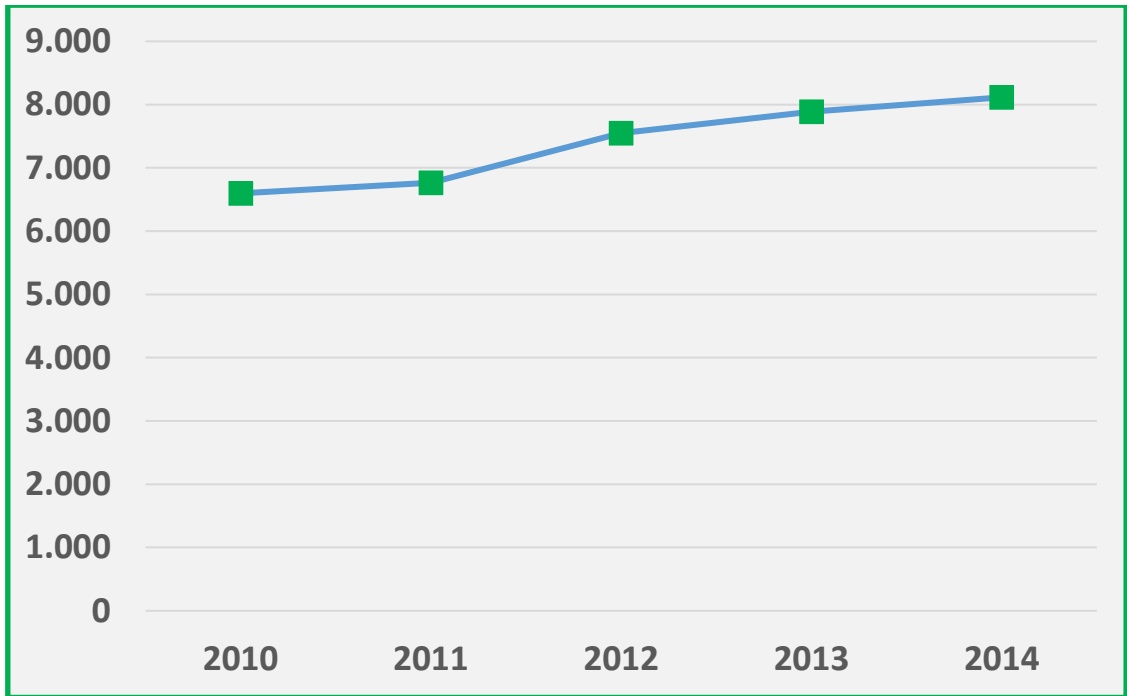
1.1. Dünya Üretimi

Dünya Çilek üretimi aşağıdaki tabloda da görüleceği üzere 2014 yılında 8,1 milyon ton seviyesinde gerçekleşmiştir. Yıllar itibariyle dünya Çilek üretim rakamlarına bakıldığında üretimin ortalama 7,3 milyon ton civarında gerçekleştiği görülmektedir.

Tablo-1:Dünya Çilek Üretimi (1000 Ton)

ÜRÜN	2010	2011	2012	2013	2014
Çilek (0810.10)	6.598	6.762	7.549	7.886	8.114

Kaynak: <http://faostat.fao.org>

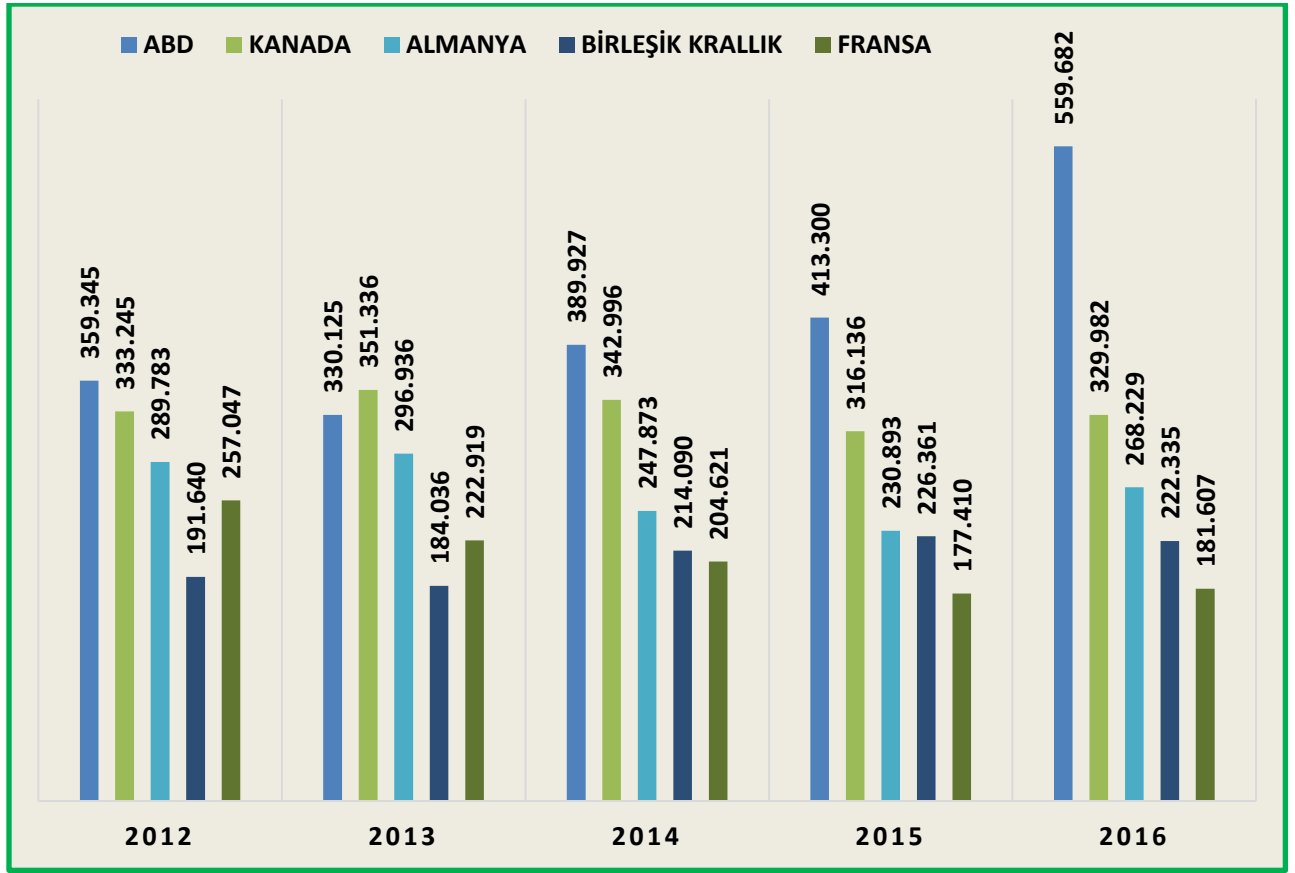
Grafik 1. Yıllar itibariyle Dünya Çilek Üretimi (1000 Ton)

1.2. DÜNYA İTHALATI

Ülkeler bazında dünya Çilek ithalatına bakıldığında, 2016 yılında dünyanın en büyük ithalatçı ülkesi ABD olup, bu ülkenin ardından Kanada ve Almanya gelmektedir.

Tablo-2:Dünya Çilek İthalatı Verileri, 2012-2016 (Ton, 1000 \$)

ÜLKELER	2012		2013		2014		2015		2016	
	TON	1000 \$	TON	1000 \$	TON	1000 \$	TON	1000 \$	TON	1000 \$
ABD	159.331	359.345	149.944	330.125	161.451	389.927	142.594	413.300	165.423	559.682
KANADA	127.011	333.245	123.360	351.336	103.379	342.996	100.314	316.136	102.911	329.982
ALMANYA	116.533	289.783	113.325	296.936	104.869	247.873	100.874	230.893	115.377	268.229
BİRLEŞİK KRALLIK	48.896	191.640	46.251	184.036	49.239	214.090	54.836	226.361	57.974	222.335
FRANSA	104.958	257.047	94.369	222.919	86.485	204.621	76.903	177.410	79.835	181.607
BELÇİKA	32.547	92.316	30.526	98.060	30.323	94.858	28.407	81.080	26.789	90.853
İTALYA	41.168	109.566	37.010	90.600	35.812	83.602	32.637	77.889	34.786	73.472
NORVEÇ	9.417	54.606	10.298	64.541	10.797	60.448	10.571	53.638	10.359	56.809
İSVİÇRE	14.598	54.472	14.333	55.292	13.022	49.938	14.420	49.891	14.903	55.791
HOLLANDA	26.840	136.567	23.372	149.237	26.431	153.672	16.444	53.865	14.601	54.045
SUUDİ ARABİSTAN	10.931	27.590	9.956	24.534	11.239	28.066	12.901	41.541	15.677	50.116
HONG KONG	5.999	37.761	6.160	42.189	6.324	48.357	6.379	50.501	6.299	49.844
BELARUS	532	891	3.294	5.823	11.002	22.165	37.274	72.096	25.284	49.379
AVUSTURYA	29.498	59.215	20.583	51.663	18.847	47.880	18.792	44.680	14.848	47.567
İSPANYA	7.333	15.792	6.619	15.440	10.169	26.945	11.604	28.528	14.701	36.737
DİĞER ÜLKELER	191.646	516.236	207.243	568.036	207.444	555.758	212.609	497.057	191.643	462.621
DÜNYA	927.238	2.536.072	896.643	2.550.767	886.833	2.571.196	877.559	2.414.866	891.410	2.589.069

Grafik 2. Yıllar İtibariyle Ülkelerin Çilek İthalatı (1000\$)

1.3. DÜNYA İHRACATI

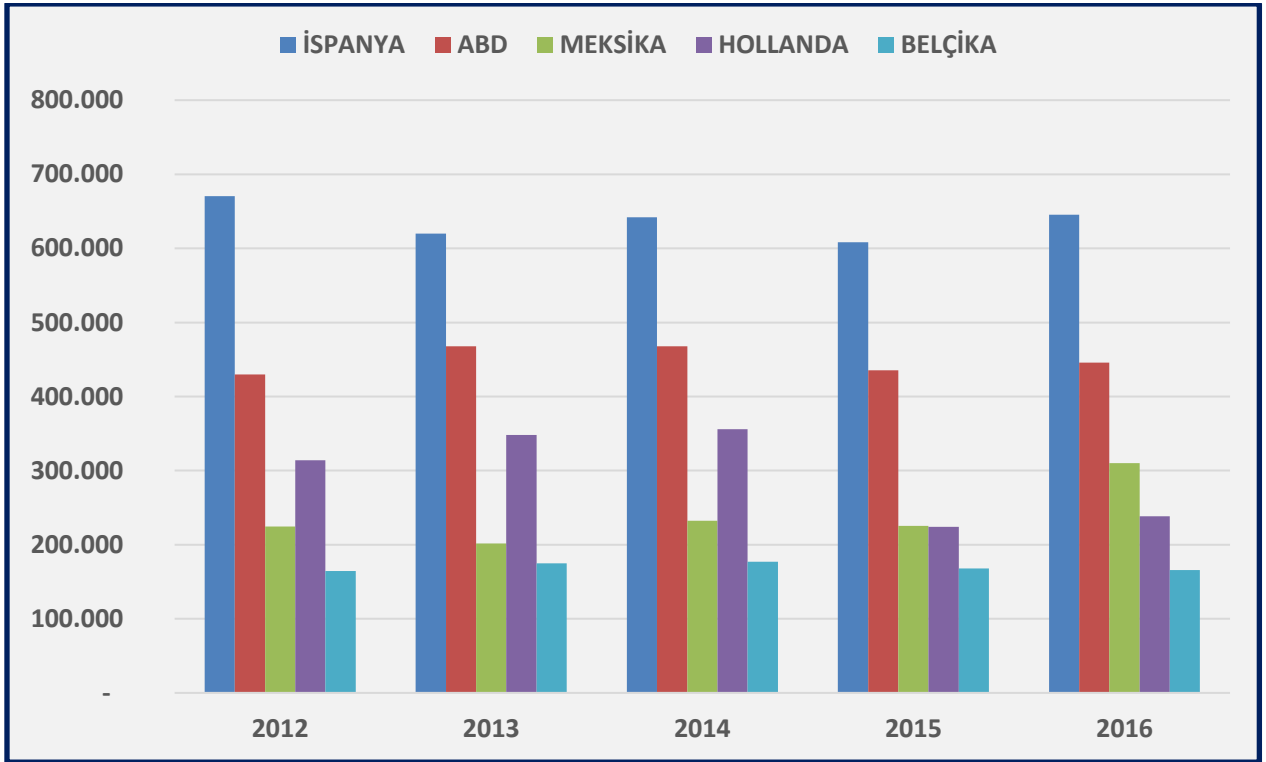
Ülkeler bazında dünya Çilek ihracatına bakıldığında, dünyanın en büyük ihracatçı ülkesi olan İspanya'nın 2016 yılında 645,4 milyon dolar seviyesinde ihracat gerçekleştirdiği görülmektedir. Aynı yıl İspanya'nın ardından ABD 2. sırada ve üçüncü sırada Meksika yer almaktadır.

Tablo-3:Dünya Çilek İhracatı Verileri, 2012-2016 (Ton, 1000\$)

ÜLKELER	2012		2013		2014		2015		2016	
	TON	1000 \$	TON	1000 \$	TON	1000 \$	TON	1000 \$	TON	1000 \$
İSPANYA	285.170	670.631	266.408	619.724	294.249	641.909	283.100	608.311	311.036	645.467
ABD	150.792	429.645	153.836	467.814	138.948	467.690	134.109	435.610	134.470	445.723
MEKSİKA	113.634	224.400	107.759	201.769	113.317	232.529	92.260	225.314	102.631	310.124
HOLLANDA	56.176	314.094	53.599	348.306	61.263	355.728	51.110	224.043	47.813	238.376
BELÇİKA	43.017	164.650	43.979	174.788	42.574	177.102	53.370	167.893	40.717	165.883

MISIR	22.954	77.199	33.213	69.480	54.752	75.484	24.616	74.198	29.780	98.681
ALMANYA	16.528	48.383	13.328	37.913	14.266	41.486	18.827	51.837	13.775	42.049
FAS	22.705	48.653	17.865	37.950	16.553	32.879	22.880	44.130	17.771	41.788
İTALYA	18.770	54.431	16.936	54.218	15.487	42.550	13.594	36.758	14.414	40.432
FRANSA	20.388	62.815	17.273	55.028	13.943	46.999	12.786	43.687	11.642	39.068
KORE CUMHURİYETİ	2.152	22.441	2.815	28.559	3.064	31.608	3.293	31.971	3.540	32.466
YUNANİSTAN	27.025	50.741	34.120	60.419	34.184	59.154	20.391	33.915	22.726	30.976
AVUSTRALYA	838	5.687	1.424	7.921	2.039	11.766	2.951	18.442	3.920	24.911
SIRBİSTAN	2.293	3.640	5.263	8.902	7.245	11.505	5.370	9.259	10.389	19.039
POLONYA	11.463	20.939	14.235	24.915	19.682	26.718	16.099	17.335	13.519	15.318
DİĞER ÜLKELER	55.954	116.825	55.479	126.122	61.236	122.690	118.070	144.643	79.368	112.896
DÜNYA	849.859	2.315.174	837.532	2.323.828	892.802	2.377.797	872.826	2.167.346	857.511	2.303.197

Kaynak: Trademap

Grafik 3. Yıllar İtibariyle Ülkelerin Çilek İhracatı (1000 \$)

2. ÜLKEMİZ ÜRETİMİ VE TİCARETİ

Üzümsü meyveler içerisinde en önemli yeri tutan çilek (*Fragaria sp.*) dünyanın birçok yerinde yetiştirilmektedir. Çok yıllık, otsu herdem yeşil bir bitki olan çilek lezzeti, vitamin ve mineral madde kapsamı ile dünyada milyonlarca kişinin diyetine girmiştir. Kültürü yapılan çilekler çevre koşullarına uyumda geniş bir varyasyon gösterirler. Bir yörede çok iyi gelişen verimli bir çeşit, farklı çevre şartlarına sahip başka bir yerde tatminkâr olmayabilmektedir.

Çilek üretimi dünyada üzümsü meyveler içerisinde en önemli yeri tutmaktadır. İlkbaharda hiçbir meyvenin bulunmadığı bir zamanda olgunlaşması nedeniyle, tüketici tarafından aranan bir meyvedir. Bu nedenle diğer meyveler pazara gelinceye kadar yüksek fiyatla alıcı bulabilmektedir.

Diğer birçok meyve türünün henüz pazara sürülmediği aylarda pazarda bulunabilmesi, albenisi ve C vitamini içeriğinin oldukça yüksek oluşu, bu meyvenin son derece bilinçli hareket eden tüketicilere sahip ABD, Kanada, Japonya ve Avrupa pazarlarında çok tutulmasına ve yüksek fiyatlarla satılmasına neden olmuştur. Lezzetli, vitamin ve mineral maddece zengin, taze tüketimi yanında işlenerek ya da dondurularak kullanılan ve gün geçtikçe aranan bir meyve olması nedeniyle son yıllarda geniş bir tüketiciye hitap eder olmuştur. Ara ziraat olarak yetiştiriciliği gibi, diğer ürünlerin sınırlı yetiştigi yamaç ve dağ

köylerindeki arazide de yetiştirilebilmektedir. Değişik iklim ve toprak karakterleri yönünden ülkemiz çilek yetiştiriciliğinde önemli bir potansiyele sahiptir.

Çilek ülkemizde yakın bir geçmişe kadar sadece İstanbul, Bursa ve Karadeniz Ereğlisi yörelerinde yetiştirilirken günümüzde giderek yaygınlaşmaktadır. Trakya ve Marmara bölgelerinde Mayıs ayının ilk haftasında, Ege bölgesinde Nisan ortalarında ve güney bölgelerinde Mart ayında olgunlaşmaktadır. Bu devre, ziraatla uğraşan kesimin en fazla paraya ihtiyaç duyduğu bir zamandır. Diğer ürünler için toprak hazırlama, ekim, dikim, gübreleme vb. gibi birçok kültürel işlemlere masraf yapmak gerekmektedir. Kârlıdır ziraat kolu olan çilek üretiminde bu mevsimde kazanılan para diğer tarım kolları için büyük destek sağlamaktadır.

Çilek ara ziraatı olarak da yetiştirilebilmektedir. Yeni tesis edilen meyve bahçeleri arasında da çilek plantasyonları kurulabilir. İlk seneden itibaren meyve verebilmesi ve uzun vadeli yatırımlara ihtiyaç göstermemesi nedeniyle, yeni tesis edilen meyve bahçesi verime yatıncaya kadar çiftçiye yan bir gelir sağlamış ve bu nedenle de bahçenin maliyet girdilerini azaltılmıştır. Türkiye'nin büyük bir kısmında çilek yetiştirilmektedir. Ancak Türkiye'deki çilek üretiminin büyük bir kısmını Marmara, Ege ve Akdeniz bölgelerinin üretimi oluşturmaktadır.

Tablo-4: Ülkemiz Çilek Üretimi (1000 Ton)

ÜRÜN	2012	2013	2014	2015	2016
Çilek (0810.10)	352	372	376	376	415

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (www.tuik.gov.tr)

Yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere, Türkiye çilek üretimi son yıllarda artış göstermektedir. Üretim, 2012 yılında 352 bin ton, 2013 yılında 372 bin ton, 2014 ve 2015 yıllarında 376 bin ton ve 2016 yılında 415 bin ton olarak gerçekleşmiştir.

2.1 ÜLKEMİZ İTHALATI

Ülkemiz dünyanın en önemli Çilek üreticisi olduğu için, kayda değer Çilek ithalatımız bulunmamaktadır.

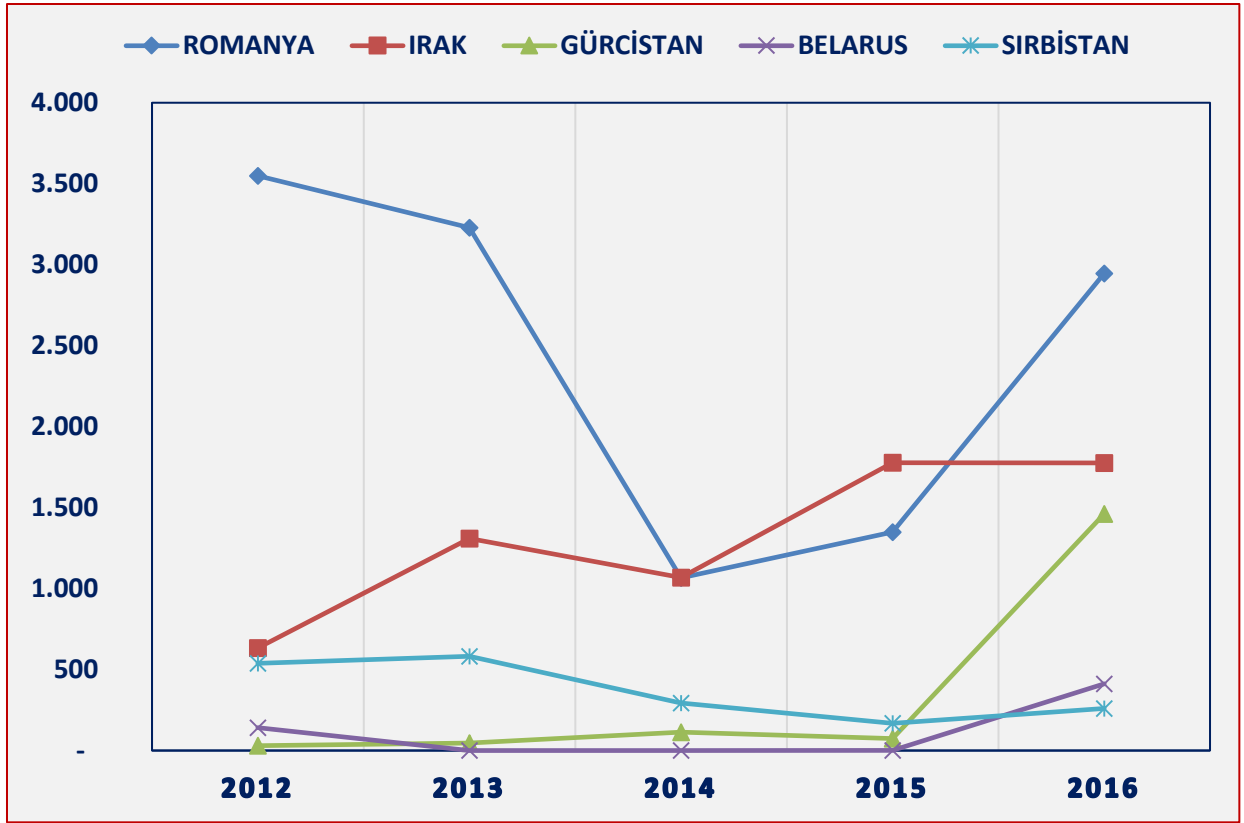
2.2 ÜLKEMİZ İHRACATI

2016 yılı Çilek ihracatımız ülkeler itibariyle incelendiğinde, en önemli ihraç pazarımızın “Romanya” olduğu görülmektedir. Romanya’nın ardından Irak ve Gürcistan gelmektedir.

Tablo-5: Yıllar İtibariyle Ülkemiz Çilek İhracatı Verileri, 2012-2016 (Ton, 1000 \$)

ÜLKELER	2012		2013		2014		2015		2016	
	TON	1000 \$	TON	1000 \$	TON	1000 \$	TON	1000 \$	TON	1000 \$
ROMANYA	4.851	3.549	3.332	3.228	1.266	1.066	1.379	1.349	2.519	2.947
IRAK	1.016	633	1.277	1.309	1.170	1.068	1.564	1.777	3.299	1.776
GÜRCİSTAN	41	30	69	47	112	114	118	73	1.961	1.461
BELARUS	99	142	0	0	0	0	1	1	550	412
SİRBİSTAN	701	538	674	582	398	293	257	168	345	260
SUUDİ ARABİSTAN	0	0	4	17	0	0	0	0	82	125
KAZAKİSTAN	30	51	11	17	5	8	2	1	212	109
FRANSA	0	0	1	2	0	0	38	35	60	94
POLONYA	276	212	206	351	56	79	103	174	95	94
AZERBAYCAN	423	470	312	399	197	150	145	158	145	83
LİTVANYA	0	0	0	0	0	0	0	0	63	61
TÜRKMENİSTAN	1	3	26	45	67	73	38	51	26	42
SERBEST BÖLGELER	0	0	0	0	74	50	63	35	70	40
KUVEYT	0	0	0	0	0	0	14	46	12	36
KATAR	0	0	0	0	0	0	10	35	11	26
DİĞER ÜLKELER	13.988	14.228	13.641	18.778	10.942	13.992	13.834	17.778	109	120
DÜNYA	21.426	19.856	19.553	24.775	14.287	16.893	17.566	21.681	9.559	7.686

Kaynak: Trademap

Grafik 4. Yıllar İtibariyle Ülkemiz Çilek İhracatı (1000 \$)

YASAL UYARI; Bu rapor Birliğimiz uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Birliğimiz hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Birliğimizin yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.

Kaynaklar

1. www.fao.org
2. www.tuik.gov.tr
3. www.trademap.org